

Tradicija gajenja vinove loze na Fruškoj gori je verovatno najstarija na tlu Srbije, stalno prisutna od vremena rimskog cara M.A.Probusa (III vek). Vinogradarstvo u Sremske Karlovce stiglo je pre više od 1.700 godina, na što ukazuje činjenica da je loza ovde počela da se grana i pre Probusa i da su gospodari ovog prostora bili vrsni vinogradari. Ugarski kralj Bela IV (XIII vek) je na Frušku doveo najbolje stručnjake iz Francuske, a u XVIII i XIX veku obučene su grupe domaćih stručnjaka. Fruška gora je bila poznata po dobrom vinima i izvozilo se u okolne krajeve, a i mnogo dalje, jer je kvalitetom išlo u korak sa najboljim evropskim vinima.

Ugled koji su vina sa Fruške gore sticala vekovima bio je presudan da se u Sremskim Karlovцима 1947. osnuje Zavod za vinogradarstvo i vinarstvo, prvi u Srbiji. Prvi direktor Zavoda (danasa Instituta za voćarstvo i vinogradarstvo), bio je prof. dr Dragoslav Milisavljević, koji je odnegovao mnoge, i danas aktivne stručnjake.

Vinogradarstvo i vinarstvo u Sremskim Karlovциma je imalo svoje uspone i padove, ali je i obnavljano zahvaljujući pre svega nekolicini ljudi, zapisanih u istoriji vinogradarstva i vinarstva Srbije, koji su radili baš u Sremskim Karlovциma. Pored spomenutog prof. dr Milisavljevića tu su i dr Sima Lazić i prof. dr Vladimir Kovač.

Prva izložba vina i grožđa, sa spiskom svih učesnika održana je 1930. godine. To je bila prva zvanična svečanost grožđu i vinu u čast na kojoj je zabeleženo ime vinarije „Kiš“, kao učesnika.

Tokom istorije, Karlovčani su ne samo gajili grožđe i pravili vina, već je to bila i najznačajnija privredna grana, gde se bezmalo svaka kuća mogla pohvaliti vinogradima i vinom u podrumima. I danas, sa brojem od dvadeset registrovanih vinarija, Sremski Karlovci drže primat „njajvinskijeg mesta na Fruškoj gori“. U tako žestokoj konkurenciji to nije mala stvar. Možda se zbog svega toga Karlovčani rađaju i sa nekom dozom ponosa, ponosniji malko više od drugih.

Svake godine manifestacijom „Karlovačaka berba grožđa“ karlovački vinari obeležavaju kraj berbe. Ove godine su svetkovali od 30. septembra do 02. oktobra. Uz zabavne sadržaje namenjene najmlađima, muzički program, i naravno vino. Ponuda šarenolika, od šire, do izuzetnih, pitkih voćnih vina, kupinovog i vina od višnje (Dušanovo vino). Na otvaranju prisutne vinarije „Bajilo“, „Mrđanin“, „MK Kosović“, „Veritas“, „Dulka“, „Vinum“, „Đurđić“, „Kiš“, „Živanović“, „Petrović“, „Kurjak“, „Art et Vinum“, „Institut za vinogradarstvo i vinarstvo Sr. Karlovci“, i goste od 2016. na karlovačkoj manifestaciji - Vinarija Adžić „SAN Trifone“ iz Čortanovaca (Indija) i „Dušanovo vino“ iz Kupinika, Vršac, reprezentovale su ono najbolje.

Posetioci su imali priliku da degustiraju sortna vina i kupaže probranih inostranih sorti grožđa Merlot, Cabernet Sauvignon, Cabernet Franc, Muskat Hamburg, Frankovka... od crnih i

Chardonnay, Sauvignon Blanc, Traminac i mnogih drugih od belih sorti; vina od autohtonog Grašca; od sorti stvorenih na Institutu za voćarstvo i vinogradarstvo Sremski Karlovci poput Neoplante, Probusa, Sile, Petre... Sremski Karlovci nisu jedino mesto gde se može degustirati Bermet, ali su jedino gde je Bermet kod kuće.

Jedini predstavnik ljubitelja žestokih ukusa bile su rakije Veselinović, OZZ "Benišek - Veselinović" iz Sremskih Karlovaca. Vrhunske kao i vino, čiju su promociju ulepšale mlade snage, sinovi Mirka Veselinovića.

Na štandu Instituta se pored nagrađivanih "institutskih vina" predstavio i stočarski smer Poljoprivrednog fakulteta Univerziteta u Novom Sadu, sa raznovrsnom ponudom tvrdih, polutrvrdih sireva, rolovanih i trajnih bez premaza aditiva i boja, sa dodatkom koprive i belog luka.

Vinarima se ništa ne može zameriti. Izneli su vina, svoj trud, svoju ljubav i posvećenost, utkana u ukus vina. I podelili sa nama, vama, radosni da se pohvale, da budu pohvaljeni. Ali, koliko god da se uživali i predali trenutku, pogled na nekolicinu praznih tezgi provocira. Objasnjavaju da istorijski i kulturno neprikosnoveni Sremski Karlovci imaju veliki broj turista koji dolaze na adresu vinarija. Drugo je da je berba još uvek u toku. Da je poziv da će manifestacije uopšte biti stigao kasno. Zbog istog razloga organizatori, Opština Sremski Karlovci, nisu stigli da obezbede čaše i još po nešto. Opravdanja možemo prihvati, ali i ne moramo. Jer, ovo je poseban događaj, tri jedina dana u godini kada su za publiku sremskokarlovački vinari na jednom mestu. Treba imati na umu da i ovo vreme beleži istoriju za vreme koje dolazi. A od zapisanih utisaka i sećanja zavisi kakvim ćemo ga se sećati.

Više fotografija na: <https://www.facebook.com/topserbia>

Karlovački Grožđebal: Zarobljen vinski entuzijazam u Brankovim pesmama
utorak, 04 oktobar 2022 09:05

